Çevrimiçi De?erlendirmeye Kar?? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çevrimiçi De?erlendirmeye Kar?? Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18520

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çevrimiçi De?erlendirmeye Kar?? Tutum Ölçe?i, bireylerin e?itim ve ö?retim süreçlerinde kullan?lan **çevrimiçi de?erlendirme** yöntemlerine yönelik tutumlar?n? ölçmek amac?yla 2015 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, Emrah Gül, Ömer Çokluk ve Çi?dem Do?an Gül taraf?ndan gerçekle?tirilmi? ve bulgular? akademik bir dergi olan *Procedia - Social and Behavioral Sciences*'da yay?mlanm??t?r. Bu ölçek, özellikle yüksekö?retim ba?lam?nda, ö?rencilerin veya e?itimcilerin teknoloji destekli ölçme ve de?erlendirme sistemlerine kar?? sahip olduklar? bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimleri nicel olarak belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi, bu alandaki mevcut bo?lu?u doldurarak, e?itim teknolojileri entegrasyonunun ba?ar?s?n? etkileyen temel psikolojik faktörlerden biri olan **tutum** yap?s?n?n anla??lmas?na katk?da bulunmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi De?erlendirme, Tutum Ölçe?i, E-De?erlendirme, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, E?itim Teknolojileri, Yüksekö?retim

Yazarlar

Emrah Gül, Ömer Çokluk, Çi?dem Do?an Gül

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin çevrimiçi ortamda gerçekle?tirilen s?navlar, testler ve di?er de?erlendirme aktivitelerine yönelik genel kabul düzeylerini, endi?elerini ve alg?lanan faydalar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Geleneksel yöntemlerden dijital yöntemlere geçi?in h?zland??? e?itim ortamlar?nda, bu ölçek, kullan?c?lar?n adaptasyon süreçlerini ve e?ilimlerini belirleyerek, e?itim kurumlar?na ve politika yap?c?lara rehberlik edecek güvenilir veriler sunmay? amaçlamaktad?r.

Bu araç, özellikle e?itim bilimleri ve e?itim teknolojileri alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar için tasarlanm??t?r. Ölçek, çevrimiçi de?erlendirme sistemlerinin tasar?m?nda ve uygulanmas?nda kar??la??labilecek olas? direnç noktalar?n? veya destekleyici faktörleri tan?mlamada kritik bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Çevrimiçi De?erlendirmeye Kar?? Tutum Ölçe?i, tutum kavram?n?n geleneksel üç bile?enli modeline uygun olarak geli?tirilmi?tir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bili?sel Bile?en: Çevrimiçi de?erlendirmenin do?rulu?u, güvenilirli?i ve adil olup olmad???na dair inançlar? ve dü?ünceleri içerir.
Duyu?sal Bile?en: Çevrimiçi s?navlara girerken hissedilen kayg?, rahatl?k veya memnuniyet gibi duygusal tepkileri kapsar.
Davran??sal E?ilim Bile?eni: Bireyin gelecekte çevrimiçi de?erlendirme yöntemlerini kullanma veya destekleme yönündeki niyetini veya e?ilimini ifade eder.

Ölçek, bu çok boyutlu yap?y? temsil edecek ?ekilde maddeler içermekte olup, kat?l?mc?lar?n çevrimiçi de?erlendirme deneyimlerine dair karma??k görü?lerini yakalamay? hedefler. Ölçek geli?tirme sürecinde bu yap?n?n psikometrik olarak do?rulanmas? için çe?itli istatistiksel teknikler kullan?lm??t?r.

Geçerlik

Geli?tirme çal??mas?n?n temel bir ad?m? olarak, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemek amac?yla geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan akademik makalede (Gül vd., 2015) Kapsam Geçerli?i (uzman görü?ü ile) ve Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi ile) yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Yap? geçerli?inin incelenmesi, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ay?r?p ay?rmad???n? ortaya koymu?tur. Detayl? geçerlik analizleri için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? belirlemek amac?yla güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Bir tutum ölçe?i olarak, dahili tutarl?l?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?erinin hesapland??? tahmin edilmektedir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? test etmek için Test-Tekrar Test güvenirlik yönteminin de kullan?lm?? olmas? olas?d?r. Güvenirlik de?erlerinin kesin sonuçlar?, ilgili akademik referansta (Gül vd., 2015) yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Çevrimiçi De?erlendirmeye Kar?? Tutum Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü incelemek amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Ölçek geli?tirme sürecinde genellikle öncelikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** uygulanarak madde havuzundan elde edilen verilerin alt?nda yatan boyutlar belirlenir. Ard?ndan, daha sa?lam bir yap?sal model olu?turmak için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** ile bu boyutlar?n teorik modele uygunlu?u test edilir. Bu analizler sonucunda ölçe?in kaç faktörden olu?tu?u ve her bir faktörün hangi maddeleri içerdi?i netle?tirilmi?tir. Bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

sayede ölçe?in çok boyutlu yap?s? bilimsel olarak temellendirilmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme, Tutum Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme. Orijinal çal??mada derecelendirme bilgisi net olarak belirtilmemi?tir, ancak tutum ölçeklerinde yayg?n olarak 5'li veya 7'li Likert tipi (Örne?in: Kesinlikle Kat?l?yorum - Kesinlikle Kat?lm?yorum) kullan?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim ö?rencileri veya akademik personel (E?itim teknolojilerini kullanan tüm yeti?kinler).

Ya? Grubu: Yeti?kin (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, çevrimiçi de?erlendirme süreçlerine maruz kalan veya bu süreçleri yöneten ki?ilerin tutumlar?n? incelemek için tasarlanm??t?r. Detayl? örneklem bilgisi (büyüklük ve demografik özellikler) referans makalede mevcuttur.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri (Self-report inventory). Kat?l?mc?lar, kendilerine sunulan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Çevrimiçi Ö?renme, E-Ö?renme, Psikolojik Ölçüm, Ölçek, E?itimde De?erlendirme, Yüksekö?retim

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Sorumlu yazar?n e-posta adresi: egul@ankara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Emrah Gül, Ankara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Fakültesi (Detayl? adres orijinal makalede yer almaktad?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2015

?zinler ve Ücret: Ölçek akademik ara?t?rma amaçl? geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve olas?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ücretlendirme ko?ullar? hakk?nda kesin bilgi için sorumlu yazar (Emrah Gül) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Genellikle bu tür geli?tirme ölçekleri akademik çal??malarda ücretsiz kullan?labilir, ancak ticari kullan?m için izin al?nmas? zorunludur.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi burada indirilebilir: cevrimici-degerlendirmeye-karsi-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Gül, E., Çokluk, Ö.,ve Do?an Gül, Ç. (2015). Development of an Attitudes Scale toward Online Assessment. *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 174*: 529 - 536.

Çevrimiçi De?erlendirmeye Kar?? Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Orijinal kaynakta maddeler sa?lanmam??t?r.)

Ölçe?in maddeleri, telif hakk? veya gizlilik nedeniyle bu platformda aç?kça sunulmamaktad?r. Maddeler için lütfen yukar?da belirtilen orijinal akademik referansa (Gül vd., 2015) ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM